

یکشنبه هفدهم اسفند ماه ۱۳۹۳

سال هفتاد و یکم شماره ۲۰۳۹۳

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

قوه قضائیه

شامل: قوانین - مذاکرات مجلس شورای اسلامی - رویه‌های قضائی - عهدنامه‌ها - آئیننامه‌ها

WWW.RRK.IR
WWW.DASTOUR.IR

تصویب‌نامه‌ها - تصمیم‌نامه‌ها - اساسنامه‌ها و آگهیها

تک شماره ۱۰۰ تومان

صفحه	دستگاه اجراءکننده	تاریخ تصویب	عنوان مندرجات (قوانین و مقررات و مصوبات آراء وحدت رویه)
۱	واحدهای قضایی و دادسراهای سراسر کشور	۱۳۹۳/۱۲/۱۲	بخشنامه شماره ۹۰۰۰/۷۶۹۷۷/۱۰۰ - ۱۳۹۳/۱۲/۱۲ در خصوص اعطای مرخصی به زندانیان در ایام نوروز
۲	وزارت نیرو - وزارت نفت - وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور	۱۳۹۳/۱۲/۶	آیین‌نامه اجرایی جزء (۱) بند (ه) تبصره (۱۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور
۲	وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی - ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت	۱۳۹۳/۱۲/۳	تصویب‌نامه در خصوص تسویه مطالبات انباشته معوق خودروسازان داخلی از بابت عدم امکان استفاده گواهی‌های اسقاط خودروهای فرسوده
۳	-	-	نظریه‌های مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه

اخلاقی زندانیان و نیز برقراری روابط عاطفی بین زندانیان و اعضای خانواده آنها به ویژه در ایام نوروز مقتضی است به زندانیان محکوم با رعایت شرایط ذیل و اخذ تأمین مناسب ۱۵ روز مرخصی داده شود:

الف) زندانیان محکوم به حبس:

- ۱- محکومین به حبس ابد به شرط تحمل حداقل ۵ سال حبس.
 - ۲- محکومین به حبس بیش از ۱۰ سال به شرط تحمل حداقل ۱ سال حبس.
 - ۳- محکومین به حبس بیش از ۵ سال تا ۱۰ سال به شرط تحمل حداقل شش ماه حبس.
 - ۴- محکومین به حبس بیش از یک سال تا ۵ سال حبس به شرط تحمل حداقل دو ماه حبس.
 - ۵- محکومین به یک سال حبس و کمتر از آن به شرط تحمل حداقل یکماه حبس.
- تبصره -** محکومین به حبس که باقیمانده حبس آنها کمتر از سه ماه باشد، مرخصی منتهی به آزادی اعطاء می‌شود.

قوانین و مقررات عمومی

۱۳۹۳/۱۲/۱۳

شماره ۹۰۰۰/۷۷۰۵۷/۱۰۰

جناب آقای سینجلی جاسبی

ریاست محترم هیأت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور

با احترام تصویر بخشنامه به شماره ۹۰۰۰/۷۶۹۷۷/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۲ ریاست محترم قوه قضائیه در خصوص اعطای مرخصی به زندانیان در ایام نوروز جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل دبیرخانه قوه قضائیه - محسن محدث

۱۳۹۳/۱۲/۱۲

شماره ۱۰۰۰/۷۶۹۷۷/۱۰۰

«بخشنامه» به واحدهای قضایی و دادسراهای سراسر کشور

به مناسبت فرارسیدن سال نو هجری شمسی و با توجه به آثار مثبت و سازنده حضور زندانیان در کنار خانواده و به منظور نیل به اهداف عالی در بازسازی اجتماعی و

شماره ۱۵۲۹۴۲/ت/۵۱۲۰۲هـ

۱۳۹۳/۱۲/۱۳

وزارت نیرو - وزارت نفت - وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹۳/۱۲/۶ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های نیرو و نفت
و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون
اساسی جمهوری اسلامی ایران آیین نامه اجرایی جزء (۱) بند (هـ) تبصره (۱۱) قانون
بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی جزء (۱) بند (هـ) تبصره (۱۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور

ماده ۱- در اجرای جزء (۱) بند (هـ) تبصره (۱۱) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل
کشور، وزارت نیرو مکلف است نسبت به اخذ مصوبه شورای اقتصاد (شامل توجیه فنی و
اقتصادی، سقف تعهد دولت، زمان بندی سرمایه گذاری و بازپرداخت، حداقل افزایش بازدهی
(راندمان) هر نیروگاه) برای طرح های موضوع جزء یاد شده اقدام کند.

ماده ۲- وزارت نیرو مقادیر تا دو سال سوخت صرفه جویی شده قراردادهای منعقد
در چارچوب مصوبات شورای اقتصاد را پس از اجراء و بهره برداری در پایان هر فصل تأیید
و پس از اخذ تأییدیه وزارت نفت، در مورد مقادیر سوخت صرفه جویی شده مراتب را
به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اعلام می نماید. سازمان مذکور پس از تأیید ارزش
سوخت های صرفه جویی شده که توسط وزارت نفت اعلام می شود و تعیین مبلغ مربوط در
سقف مصوبه شورای اقتصاد، مراتب را جهت اقدام به وزارت نفت ابلاغ می کند.

ماده ۳- وزارت نفت مکلف است ظرف دو ماه پس از اعلام سازمان مدیریت و
برنامه ریزی کشور نسبت به تحویل سوخت صرفه جویی شده یا معادل آن نفت خام
به شرکت بازرگانی نفت خام (مورد تأیید وزارت نفت) معرفی شده توسط سرمایه گذاران اقدام و
مراتب را جهت اعمال حساب به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و خزانه داری کل کشور
اعلام نماید. شرکت یاد شده مجاز است براساس رویه های جاری و در چارچوب قوانین و
مقررات مربوط نسبت به صدور نفت خام تحویلی به خارج از کشور با هماهنگی شرکت ملی
نفت ایران اقدام کند و وجوه حاصله را به صورت ارزی در اختیار سرمایه گذار قرار دهد.

معاون اول رئیس جمهور - اسحاق جهانگیری

شماره ۱۵۲۹۴۸/ت/۵۱۶۳۴هـ

۱۳۹۳/۱۲/۱۳

تصویب نامه در خصوص تسویه مطالبات انباشته معوق خودروسازان داخلی

وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت کشور - وزارت امور اقتصادی و دارایی

ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹۳/۱۲/۳ به پیشنهاد شماره ۱۲۵۲۳۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۲
معاونت اجرایی رئیس جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی
جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

۱- ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت موظف است جهت تسویه مطالبات انباشته
معوق خودروسازان داخلی از بابت عدم امکان استفاده گواهی های اسقاط خودروهای
فروخته موضوع ماده (۵) آیین نامه از رده خارج کردن خودروهای فروخته موضوع
تصویب نامه شماره ۶۱۵۷۲/ت/۴۲۵۹۶ک مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۰ مربوط به سال های گذشته
که تاکنون به صورت تخفیفات ترجیحی در سود بازرگانی واردات قطعات خودرو کارسازی
و استفاده نگردیده اند، مبالغ مذکور را از محل وجوه دریافتی از واردکنندگان خودرو که در
حساب واسط آن ستاد موجود یا از حساب واسط به خزانه کل کشور واریز گردیده است،
دقیقاً به میزان ارزش گواهی در زمان انجام عملیات اسقاط، محاسبه و پرداخت نماید.

۲- در صورت اسقاط خودروهای فروخته با کاربری های جدول زیر توسط واردکنندگان
به تناسب میزان مصرف سوخت مصوب موضوع جزء (د) بند (۳) تصویب نامه شماره
۴۰۵۸۷/ت/۹۲۳۰۸ مورخ ۱۳۸۷/۶/۷ و اصلاحیه آن موضوع تصویب نامه شماره
۴۹۲۰۸/ت/۱۲۶۶۵۳ مورخ ۱۳۹۲/۷/۱۴، تعداد اسقاط انجام شده به شرح جدول زیر با
گواهی اسقاط معادل سازی می گردد:

میزان معادل سازی با تعداد گواهی اسقاط

نوع کاربری	تاکسی	ون نوع M1	نوع M2 مینی بوس و ون	اتوبوس	پانچون (یک تن و والت)	(تن) (بالتر از یک والت)	کامیونت (۲ تا ۶ تن)	کامیون سبک (۶ تا ۱۰ تن)	کامیون متوسط (۱۰ تا ۲۶ تن)	کامیون سنگین (۲۶ و بالاتر)	کامیون کشنده
تعداد معادل	۲	۴	۴	۱۲	۱	۲	۳	۵	۱۰	۱۲	۱۴

معاون اول رئیس جمهور - اسحاق جهانگیری

ب) زندانیانی که صرفاً به دلیل عجز از پرداخت جزای نقدی در حبس

به سر می برند:

۱- محکومین به جزای نقدی که مقدار باقیمانده آن بیش از سی میلیون ریال باشد
به شرط تحمل حداقل دو ماه حبس.

۲- محکومین به جزای نقدی که مقدار باقیمانده آن بیش از ده میلیون و حداکثر
سی میلیون ریال باشد به شرط تحمل حداقل یک ماه حبس.

تبصره - محکومین به جزای نقدی که مقدار باقیمانده آن تا ده میلیون
ریال باشد به شرط تحمل حداقل یک ماه حبس، مرخصی منتهی به آزادی
اعطاء می شود.

ج) محکومین جرایم غیر عمدی و محکومین مالی:

زندانیانی که به لحاظ عجز از پرداخت دیه در جرایم غیر عمد بازداشت هستند و
همچنین دارندگان محکومیت های مالی، صرف نظر از مدت اقامت در زندان از مرخصی
موضوع این بخشنامه برخوردار خواهند بود. مرخصی این افراد برای ۱۵ روز دیگر قابل
تمدید می باشد.

د) مرتکبین جرایم ذیل از شمول این بخشنامه مستثنی خواهند بود:

محکومین جرایم سرقت (اعم از مسلحانه، عادی و یا کیف چاقی)، جاسوسی،
اقدام علیه امنیت کشور، آدم ربائی، جرایم بانندی و سازمان یافته، تجاوز به عنف،
دایر کردن مراکز فساد و فحشاء، اسیدپاشی، اخلال در نظام اقتصادی، ورود، تولید،
توزیع و فروش مشروبات الکلی، محکومین به قصاص و اعدام و حدود شرعی،
محکومین دارای سه سابقه محکومیت به ارتکاب همان جرم، محکومینی که به شرارت
مشهورند، قاچاق مسلحانه و یا عمده مواد مخدر و روانگردانها و قاچاق اسلحه و
انسان و سایر محکومینی که اخلاق و رفتار آنها در زندان به گونه ای بوده که بنا
به نظر دادستان یا قاضی ناظر زندان یا رئیس زندان یا شورای طبقه بندی شایستگی
برخورداری از مرخصی ها را ندارند.

تبصره یک: سارقین عادی فاقد سابقه سرقت که حداکثر محکومیت
آنها دو سال حبس باشد پس از تعطیلات نوروزی از این مرخصی
بهره مند می گردند.

تبصره دو: منظور از قاچاق عمده مواد مخدر و روانگردانها عبارت است از:

۱- خرید، فروش و توزیع بیش از ۲۰ کیلوگرم تریاک و ملحقات آن. (موضوع بند ۴
ماده ۴ قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر).

۲- حمل و نگهداری بیش از ۱۰۰ کیلوگرم تریاک و ملحقات آن. (موضوع بند ۶
ماده ۵ قانون مذکور).

۳- خرید و فروش، توزیع، حمل و نگهداری بیش از ۲۰۰ گرم هروئین و روانگردانها
و ملحقات آنها. (موضوع بند ۶ ماده ۸ قانون مذکور).

تبصره سه: محکومان مشمول بند «د» در محکومیت های حبس ابد در
صورت تحمل ۱۰ سال حبس و در سایر محکومیت ها بجز محکومین به اعدام
و قصاص در صورت تحمل یک دوم محکومیت برابر ماده ۲۲۲ آیین نامه
اجرایی سازمان زندانها صرفاً با تأیید دادستان می توانند از این مرخصی
بهره مند شوند.

تبصره چهار: در مورد سارقین سابقه دار و محکومان مواد مخدری که
میزان محکومیت آنها بیش از ۵ سال می باشد ترتیبی اتخاذ گردد تا هر
چهل و هشت ساعت یکبار خود را به مراجع انتظامی محل سکونت خویش
معرفی نمایند.

دادستانهای سراسر کشور ملزم به اجرای این بخشنامه بوده و بر حسن اجرای آن
نظارت خواهند نمود.

رئیس قوه قضائیه - صادق آملی لاریجانی

شماره ۷/۹۳/۲۹۰۲

جناب آقای محمد سینجلی جاسبی

ریاست محترم هیأت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور

به پیوست نظریات مشورتی منتخب این اداره کل مربوط به آذر ماه ۱۳۹۳ به همراه سؤال در قالب فایل word جهت انتشار حضورتان ارسال می‌گردد.

مدیرکل حقوقی قوه قضائیه - دکتر محمدعلی شاه حیدری پور

۲۹۲

شماره پرونده ۱۵۱۹ - ۵۸ - ۹۳

سؤال

۱- آیا مستخدمین پیمانی یا رسمی می‌توانند از رفتن به مأموریت به سایر شهرستانهای استان خودداری نمایند؟ در صورت پاسخ منفی برخورد قانونی با ایشان چگونه است؟
 ۲- آیا مستخدم رسمی یا پیمانی می‌تواند مدیر عامل یکی از شرکت‌های تعاونی غیر از تعاونی ادارات (مانند تعاونی مسکن مهر و ...) باشد؟
 ۳- چنانچه شخصی مدیرعامل یکی از شرکت‌های تعاونی باشد و همزمان مستخدم پیمانی اداره دولتی نیز شود، در این صورت وظیفه قانونی اداره مزبور در برخورد با مستخدم چیست؟

۴- آیا تدریس و یا مشاوره در ساعت‌های غیر اداری برای نهادهای دولتی و یا کارگاه‌های مشمول قانون کار توسط کارکنان پیمانی و رسمی دولت منع قانونی دارد؟

نظریه شماره ۷/۹۳/۲۳۸۰ - ۷/۹۳/۲۳۹ - ۱۳۹۳/۹/۲۹

نظریه مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه

۱- از آنجا که «مأموریت» وظیفه محول شده به مستخدم می‌باشد، بنابراین مستخدمین پیمانی یا رسمی مکلف به انجام آن می‌باشند. چنانچه مستخدمینی از انجام وظیفه ترمذ نمایند، وفق قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲/۹/۷ و آیین نامه اجرایی آن با ایشان رفتار خواهد شد.

۲- در فرض استعلام با توجه به اصل یکصد و چهل و یکم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تبصره ۴ ماده واحده قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب سال ۱۳۷۳، عضویت کارمندان دولت در هر نوع شرکت خصوصی حتی تحت عنوان تعاونی، در سمت ریاست و یا مدیریت عامل و یا عضویت در هیأت مدیره قانوناً ممنوع است و فقط شرکتهای تعاونی ادارات و مؤسسات دولتی از این امر مستثنی گردیده‌اند.

۳- تصدی بیش از یک شغل در موارد مذکور در قانون، تخلف اداری است و مجازات آن به نحوی است که در تبصره ۵ ماده واحده قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل، مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۱ آمده است. در فرض مطروحه، اداره دولتی ذیربط می‌باید مراتب وقوع تخلف را به هیأت‌های رسیدگی کننده به تخلفات اداری گزارش نماید.

۴- مستخدمین رسمی و پیمانی می‌توانند حسب مقررات قانونی در خارج از ساعات اداری به تدریس در واحدهای دولتی و غیردولتی اشتغال داشته باشند لکن دریافت وجوهی به عنوان مشاوره از دستگاه دولتی دیگر ممنوع می‌باشد.

۲۹۳

شماره پرونده ۱۶۴۰ - ۱۸۶/۱ - ۹۳

سؤال

جراحی به مانند توهین با توجه به سمت و در حال انجام وظیفه که دارای مجازات تخییری است و قاضی می‌تواند یکی از آنها را انتخاب و مورد حکم قرار دهد، در زمره کدامیک از درجات هشتگانه ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ قرار می‌گیرند؟

آیا ملاک صرف نظر از اینکه قاضی کدامیک را در موقع صدور حکم انتخاب می‌نماید، مجازات اشد مقرر در متن ماده می‌باشد؟

نظریه شماره ۷/۹۳/۲۳۷۶ - ۷/۹۳/۲۳۹ - ۱۳۹۳/۹/۲۹

نظریه مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه

مطابق تبصره ۲ ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲، ملاک تعیین درجه مجازاتها حداکثر مجازات است. در صورت تعدد مجازاتهای یک جرم طبق تبصره ۳ ماده مذکور، مجازات شدیدتر و در صورت عدم امکان تشخیص مجازات شدیدتر، مجازات حبس ملاک خواهد بود. بنابراین در فرض سؤال که ناظر بر جرایم تعزیری دارای مجازاتهای متعدد می‌باشد و قاضی مخیر در انتخاب هر یک از آنها است نیز تعیین درجه مجازات جرم بر اساس مجازات قانونی جرم به شرح فوق‌الذکر صورت می‌پذیرد. بدیهی است در صورتی که مجازات قانونی جرم فقط شلاق یا جزای نقدی باشد (همانند ماده ۶۰۸ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵ در توهین ساده) نیز با توجه به حداکثر مجازات شلاق یا جزای نقدی که تطبیق آنها با درجات ۸ گانه مذکور در ماده ۱۹ صدرالذکر، درجه مجازات جرم مذکور (که در مثال فوق‌الذکر درجه ۶ است)، تعیین می‌گردد.

۲۹۴

شماره پرونده ۱۶۹۵ - ۳/۱ - ۹۳

سؤال

در پرونده‌ای شخصی به پرداخت دیه محکوم می‌شود و در مرحله اجراء شخص ثالث ملکی جهت وصول محکوم به معرفی می‌نماید لیکن در جلسات مزایده به فروش نرفته و محکوم نیز تمایلی جهت برداشت آن به جای محکوم به را ندارد. حال، آیا با رفع توقیف از مال امکان جلب محکوم‌علیه در راستای اعمال ماده ۲ قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی وجود دارد یا خیر؟

نظریه شماره ۷/۹۳/۲۳۶۷ - ۷/۹۳/۲۳۹ - ۱۳۹۳/۹/۲۹

نظریه مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه

با عنایت به تبصره ماده ۳۴ قانون اجرای احکام مدنی مصوب ۱۳۵۶ که تصریح نموده «... شخص ثالث نیز می‌تواند به جای محکوم‌علیه برای استیفاء محکوم‌به مالی معرفی کند...» بنابراین معرفی مال، اعم از اینکه از جانب محکوم‌علیه باشد یا شخص ثالث، در واقع همان ترتیب پرداخت محکوم‌به است که از جانب مقنن بیان شده و در این حالت اجراء حکم و استیفاء محکوم‌به از مال معرفی شده به عمل می‌آید و پس از مزایده دوم و عدم قبول محکوم‌به از ناحیه محکوم‌له، مال مورد مزایده به شخص ثالث مسترد می‌گردد. با توجه به اینکه اعمال ماده ۲ قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی موکول به این است که مالی جهت استیفاء محکوم‌به در دسترس نباشد و در این مورد شخص ثالث به جای محکوم‌علیه، مال معرفی و امکان استیفاء فراهم شده است اما محکوم‌له آنرا قبول ننموده است، بنابراین نمی‌توان با اعمال ماده ۲ قانون مذکور، محکوم‌علیه را جلب و بازداشت نمود.

۲۹۵

شماره پرونده ۱۵۲۹ - ۵۴ - ۹۳

سؤال

بر اساس ماده ۱۳ قانون مبارزه با مواد مخدر محل اختصاص یافته برای تولید مواد مخدر یا روان‌گردان‌ها به نفع دولت ضبط می‌شود. نظر به اینکه قانونگذار در مواد هشت و چهل قانون مزبور هر دو واژه تولید و ساخت را به کار برده اما در ماده فوق و مواد ۲۰ و ۴۱ صرفاً از واژه تولید استفاده کرده است، آیا از عدم استعمال واژه ساخت منظور خاصی

داشته‌اند یا مقصود از واژه تولید، معنای اعم آن یعنی به وجود آوردن مواد بوده و عدم ذکر واژه ساخت فاقد وصف خاص بوده است؟ در هر حال منظور از واژه ساخت در ماده ۱۳ چیست؟

نظریه شماره ۷/۹۳/۲۳۶۲ - ۱۳۹۳/۹/۲۶

نظریه مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه

معنای واژه «تولید» در ماده ۱۳ قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۶۷ و اصلاحات و الحاقات بعدی، اعم از «ساخت» می‌باشد و شامل کلیه اقدامات و فعالیت‌هایی است که منجر به حصول مواد مخدر و روان گردان در اثر پدیده‌های طبیعی و یا مصنوعی می‌گردد و لذا ساخت مواد یادشده را نیز که ناظر بر انجام فرایند غیرطبیعی (مصنوعی) به منظور ایجاد مواد مزبور می‌باشد، نیز دربرمی‌گیرد.

۲۹۶

شماره پرونده ۱۴۷۱ - ۲۲ - ۹۳

سؤال

۱- در خصوص زندانیانی که به لحاظ عجز از پرداخت جزای نقدی در حبس به سر می‌برند، آیا وفق مواد ۲۱۵ و ۲۲۵ آیین نامه سازمان زندانها ایام مرخصی اعطایی از مبلغ جزای نقدی موضوع محکومیت ایشان کسر می‌گردد یا خیر؟ بنا بر فرض مثال چنانچه زندانی به ده روز مرخصی اعزام گردد، آیا مبلغ سیصد هزار تومان از جزای نقدی ایشان مستهلک گردیده یا می‌بایست ایام مرخصی وی مورد محاسبه قرار نگیرد؟

۲- آیا به زندانیان محکوم به حبس بدل از جزای نقدی مرخصی پایان حبس تعلق می‌گیرد یا خیر؟ در صورت تعلق، نحوه احتساب بر چه اساسی می‌باشد؟ آیا می‌توان براساس ماده ۲۱۹ از آیین‌نامه سازمان زندانها (ملاک یک دهم از محکومیت) اقدام نمود؟

۳- زندانی که دارای دو محکومیت حبس می‌باشد. به عنوان مثال، در پرونده اول دارای ده سال حبس بوده و در طی دوران محکومیت به علت غیبت یا ارتکاب جرم جدید مثلاً به سه ماه حبس محکوم می‌گردد. نحوه محاسبه مرخصی پایان حبس چگونه خواهد بود؟ چرا که با اتمام حبس محکومیت اولیه (در فرض سه سال) زندانی دارای محکومیت دیگری بوده و مستحق استفاده از مرخصی پایان حبس نمی‌باشد. حال در اعطای مرخصی پایان حبس بابت جرم دوم (در فرض سه ماه) آیا می‌توان مرخصی پایان حبس تعلق گرفته به حبس اولیه را نیز لحاظ نمود یا صرفاً مستحق استفاده از مرخصی پایان حبس بزه ارتكابی اخیر می‌باشد؟

نظریه شماره ۷/۹۳/۲۳۵۴ - ۱۳۹۳/۹/۲۶

نظریه مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه

۱- با عنایت به ماده ۲۱۵ (اصلاحی سال ۱۳۸۹) آیین‌نامه اجرائی سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور، در صورت اعطاء مرخصی تشویقی موضوع این ماده به محکومینی که به علت عجز از پرداخت جزای نقدی در حبس به سر می‌برند، ایام مرخصی بابت جزای نقدی مورد محاسبه قرار می‌گیرد.

۲- اعمال ماده ۲۱۹ (اصلاحی ۱۳۸۹) آیین‌نامه سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور مصوب سال ۱۳۸۴ توسط شورای طبقه‌بندی جهت اعطاء مرخصی پایان حبس به محکومین با رعایت مفاد ماده ۵ دستورالعمل اجرائی ضوابط اعطای مرخصی به زندانیان مصوب سال ۱۳۸۹ رئیس سازمان زندانها مشروط بر اینکه تبدیل میزان جزای نقدی به حبس و یا محاسبه باقیمانده حبس و تبدیل جزای نقدی به حبس، حداکثر از شش ماه تجاوز ننماید، همچنین مدت مزبور که باقیمانده حبس تلقی می‌شود، از حداکثر یک دهم کل محکومیت قطعی و لازم‌الاجرای محکومین به حبس تجاوز ننماید، فاقد اشکال قانونی است. در نتیجه، چنانچه اعطاء مرخصی پایان حبس به محکومینی که فقط به لحاظ عجز از پرداخت جزای نقدی

محکوم شده‌اند و یا به محکومینی که حبس توأم با جزای نقدی دارند، با رعایت مراتب فوق صورت پذیرفته باشد، فاقد اشکال قانونی است.

۳- مدت حبس مورد محاسبه در مرخصی موضوع ماده ۲۱۹ آیین‌نامه فوق‌الذکر، شامل کلیه محکومیت‌های حبس مربوط به محکوم‌علیه می‌گردد و لذا در فرض سؤال، جمع آنها (ده سال و سه ماه) باید مورد محاسبه قرار گیرد. ضمناً در فرض سؤال (محکومیت به حبس به لحاظ غیبت)، موارد مذکور در ماده ۲۲۵ آیین‌نامه یادشده می‌باید مورد توجه و رعایت قرار گیرد.

۲۹۷

شماره پرونده ۱۵۶۲ - ۱۲۷/۱ - ۹۳

سؤال

در خصوص مواد ۴۶۰ و ۴۵۹ قانون آیین دادرسی مدنی جهت تعیین داور توسط دادگاه آیا رسیدگی به درخواست خواهان، مستلزم تعیین وقت رسیدگی و دعوت از طرفین است؟ آیا تصمیم دادگاه در تعیین داور به صورت رأی می‌باشد؟ و آیا این تصمیم قطعی است یا قابل تجدید نظر؟

نظریه شماره ۷/۹۳/۲۳۳۷ - ۱۳۹۳/۹/۲۵

نظریه مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه

با توجه به مواد ۶۴ و ۴۵۹ قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی، دادگاه با دستور تعیین وقت و دعوت از طرفین و تشکیل جلسه نسبت به تعیین داور اقدام می‌کند. به موجب ماده ۴۷۱ قانون یاد شده، در مواردی که داور با قرعه تعیین می‌شود، هر یک از طرفین می‌توانند پس از اعلام در جلسه، در صورت حضور و در صورت غیبت از تاریخ ابلاغ تا ده روز داور تعیین شده را رد کنند، مگر این که موجبات رد بعداً حادث شود که در این صورت ابتدای مدت، روزی است که علت رد حادث گردد. دادگاه پس از وصول اعتراض، رسیدگی می‌نماید و چنانچه اعتراض را وارد تشخیص دهد، داور دیگری تعیین می‌کند. در هر حال، تصمیم دادگاه راجع به تعیین داور قابل تجدیدنظرخواهی نمی‌باشد.

۲۹۸

شماره پرونده ۱۴۷۳ - ۲۱۸ - ۹۳

سؤال

آیا امکان صدور قرار عدم صلاحیت (در امور حقوقی و کیفری) از سوی شورای حل اختلاف وجود دارد؟ آیا قرار صادره قابل اعتراض است؟ در صورت مثبت بودن پاسخ توسط چه کسی و ظرف چه مدت زمانی و مرجع رسیدگی به اعتراض کجاست؟ آیا امکان دارد شورا بلافاصله پرونده را به مرجع ارسال کند یا خیر؟

نظریه شماره ۷/۹۳/۲۳۲۸ - ۱۳۹۳/۹/۲۵

نظریه مشورتی اداره کل حقوقی قوه قضائیه

ماده ۲۱ آیین‌نامه قانون شوراهای حل اختلاف به امکان صدور قرار عدم صلاحیت توسط شورای حل اختلاف در امور کیفری تصریح دارد و بالطبع با توجه به اطلاق ماده ۳۱ قانون شوراهای حل اختلاف، کلیه آراء صادره موضوع مواد ۹ و ۱۱ این قانون ظرف مدت بیست روز از تاریخ ابلاغ، قابل تجدیدنظرخواهی می‌باشد و مرجع تجدیدنظر از آراء شورا، قاضی شورا است. در امور حقوقی چون طرح دعوی در دادگاه، مستلزم تقدیم دادخواست است بنابراین در صورت عدم صلاحیت شورا، ارسال پرونده به دادگاه وجهی ندارد و باید ضمن بایگانی کردن پرونده، خواهان به طرح دعوا در دادگاه صالحه هدایت شود. این معنا از ذیل ماده ۲۱ آیین‌نامه قانون شوراهای حل اختلاف نیز استفاده می‌شود.